

Dato 23.03.2021

Merknader til EUs forslag om Digital Services Act og Digital Markets Act

Abelia er foreningen for kunnskaps- og teknologibedrifter i NHO. Vi organiserer 2.500 virksomheter med ca. 50.000 årsverk. Vår visjon er "drivkraft for kunnskapssamfunnet". Abelia har medlemmer innen blant annet IKT, rådgivning, utdanning, forskning, ideell sektor og kreative virksomheter.

Abelia takker for muligheten til å gi våre innspill til Kommunal- og moderniseringsdepartementet på EU-kommisjonens forslag til Digital Services Act (DSA) og Digital Markets Act (DMA). Vi viser for øvrig til innspill oversendt Kommunal- og moderniseringsdepartementet september 2020 til norsk posisjon på forberedelsene i EU av disse forslagene.

Vi har som utgangspunkt støttet en oppdatering av ehandelsdirektivet og en utvidelse av regelverket særlig knyttet til ansvar for innhold på digitale plattformer og tjenester. Debatten på dette feltet de siste årene har vist behovet for å finne en balanse mellom plattformer og digitale tjenesters juridiske ansvar og forpliktelser for moderering av brukergenerert innhold, opp mot viktige prinsipper som demokrati og ytringsfrihet.

Abelia støtter hovedlinjene i Digital Services Act, deriblant skillet mellom ulovlig og skadelig innhold, og begrensningene i virkeområde som tidligere spilt inn. Vi har imidlertid enkelte merknader til det konkrete forslaget. Vi har også enkelte merknader til Digital Markets Act, men vil understreke at vi ikke har tatt endelig stilling til forslaget som sådan. Dette fordi det er uklart hva deler av forslaget vil innebære i praksis og hvorvidt regulering av spesifikke digitale tjenester vil skape konkurransevidende skiller mellom digitale og fysiske tjenester.

Merknader knyttet til Digital Services Act

- I tråd med tidligere merknader mener vi det er svært viktig skille mellom ulovlig og lovlig men potensielt skadelig innhold, og vi er glade for at dette skillet i hovedsak er opprettholdt i forslaget. Samtidig er vi bekymret for at art. 35 åpner for muligheter til å implementere en større grad av regulering av potensielt skadelig innhold gjennom "code of conducts" på senere tidspunkt.
- Abelia støtter en harmonisering av ansvaret for plattformer å agere mot ulovlig innhold, i tråd med forslagets artikkel 8. I tillegg tror vi det at plattformer som foretar egne tilsynsutredninger likevel kan hevde begrenset ansvar ved en senere anledning, vil kunne stimulere til mer proaktiv oppfølging fra plattformene før en myndighetsbeslutning foreligger.
- Abelia støtter også å opprettholde begrenset ansvar-prinsippet (limited liability) for brukergenerert innhold, og at det utvides til online plattformer.
- Artikkel 14 stiller krav til hosting-tjenester og online plattformer om å tilby såkalt "user flagging" etter standardisert format. Formalisering av notifikasjonsrutiner kan være med på å underbygge varsling mot ulovlig innhold, men standardiseringen av notifikasjonsskjema må ikke føre til at varslinger automatisk tolkes som kjennskap om at ulovlig innhold foreligger. Det bør ses nærmere på om det er behov for tilpasninger i artikkel 14.2 og 14.3 for å ta høyde for det.

Digital Markets Act

- Faste kriterier for identifisering og tildeling av portvokterstatus skaper forutsigbarhet i markedet og bidrar til rettslig sikkerhet for næringslivet. Abelia støtter derfor de foreslåtte kvantitative kriteriene.
- Det er imidlertid behov for å tilpasse definisjonen av bedriftsbruker i artikkel 2.17. Den nåværende ordlyden inkluderer i likhet med definisjonen av sluttbruker, både privatpersoner og juridiske personer. Hvis begge skal telle med mot terskelverdiene for portvokterstatus trengs det to ulike definisjoner. Etter Abelias syn bør definisjonen av bedriftsbrukere følge avtaleforhold.
- Abelia støtter *ikke* Kommisjonens mulighet for å tildele portvokterstatus selv når virksomheten ikke oppfyller de kvantitative terskelverdiene for det, gitt i art. 3.6. Uforutsigbare rammevilkår vil kunne påvirke investeringsviljen i nye digitale virksomheter, og dermed også innovasjon og verdiskaping.
- Abelia støtter målene med forpliktelsene for portvokterplattformer som listes i artikkel 5 og 6. Særlig for å sikre rettferdig bruk av data og motvirke innlåsnings effekter eller selvforsterkende atferd og forskjellsbehandling, men også for å oppnå økt teknologinøytralitet, interoperabilitet og dataportabilitet. Samtidig er vi usikre på hvor treffende foreslått regulering vil være for å oppnå disse målene, og frykter at regelverket på enkelte områder vil havne i konflikt med viktige sikkerhets- og personvernshensyn. Vi oppfordrer derfor til at det sikres tilstrekkelige mekanismer for dialog med næringslivet om treffsikkerheten til reguleringen.

Abelia vil avslutte med å takke for muligheten til å komme med innspill

På vegne av Abelia,

Kjetil Thorvik Brun /s/
Leder for teknologi og digitalisering

Mikal Kvamsdal
Næringspolitisk rådgiver, teknologi og
digitalisering